

From: Sofia Paes - MKM <Sofia.Paes@mkm.ee>
Sent: reede, 20. detsember 2024 18:24
Cc: Ott Velsberg; Henrik Trasberg
Subject: Avalikus sektoris kasutusel olevate tehisintellekti lahenduste ja algoritmide kaardistamine
Attachments: Algoritmi kasutuse ülevaade.docx

Tähelepanu!

Kiri saabus väljastpoolt ametit/RM valitsemisala. Palume linke ja faile mitte avada, kui kiri on saabunud tundmatult aadressilt!

Tere!

Pöördume Teie poole Justiits- ja Digiministeeriumist eesmärgiga kaardistada avalikus sektoris kasutusel olevaid tehisintellekti lahendusi ja algoritme ning tagada nende kasutamise läbipaistvus. Palume täita selle kirjaga kaasas oleva „Algoritmi kasutuse ülevaade“ vormi teie asutuses kasutusel olevate algoritmiliste lahenduste kohta.

[Andmete ja tehisintellekti valge raamat 2024-2030](#) märgib, et tehisintellekti üha ulatuslikum kasutamine nii riigiasutustes kui ka ettevõtetes pakub võimalusi luua ühiskonnale lisaväärtust peaaegu igas valdkonnas. Samas tuleb arvestada, et algoritmiliste lahenduste kasutamine kätkeb endas olulisi väljakutseid. Nende lahenduste suurenev võimekus teha keerukaid otsuseid ja toiminguid ilma inimese osaluseta toob kaasa vajaduse riskide maandamise, kontrolli ja järelvalve tagamise järele.

Avaliku sektori läbipaistvuse suurendamiseks, asutustevahelise koostöö ja algoritmide taaskasutuse edendamiseks oleme koostanud „Algoritmi kasutuse ülevaade“ vormi, mis sisaldab 19 kohustuslikku küsimust (manuses).

Mida teie poolt ootame?

Kui teie asutuses kasutatakse tehisintellekti ja/või algoritmidel põhinevaid lahendusi, palume tutvuda manuses oleva dokumendiga ning edastada täidetud vorm e-posti aadressile algoritm@list.justdigi.ee hiljemalt 14.02.2025.

Milliste algoritmide kohta tuleb dokument täita?

„Algoritmi kasutuse ülevaade“ vormi tuleb täita selliste algoritmiliste lahenduste kohta, mille kasutamine võib mõjutada inimeste õigusi, vabadusi või kohustusi. Täpsemad kriteeriumid leiate manuses oleva dokumendi leheküljelt 11.

Palume täita eraldi dokument iga kasutusel oleva algoritmilise lahenduse kohta, sõltumata sellest, kas lahendus on asutusesiseselt arendatud, tellitud või sisse ostetud. Kui ühes lahenduses kasutatakse rohkem kui ühte algoritmi, palume hinnata, kas lahenduses kasutatud algoritmid täiendavad üksteist sama eesmärgi saavutamiseks või täidavad erinevaid eesmärke. Kui ühe lahenduse algoritmid täidavad erinevaid eesmärke, palume vormis esitada teave kõigi kasutatud algoritmide kohta, kuid neid võib kirjeldada ühe vormi sees.

Edaspidi tuleb vorm esitada ka uute algoritmiliste lahenduste ja algoritmide kasutuselevõtmisel ning edastada meilile algoritm@list.justdigi.ee.

Milline asutuse töötaja peaks selle dokumendi täitma?

Dokumendi täitmise eest vastutab algoritmi arendamise või kasutamise eest vastutava üksuse juht või töötaja. Asjakohasel juhul võib olla vajalik kaasata arendaja, andmeteadlane või jurist.

Mida me teeme selle dokumendiga edasi?

Koondame täidetud vormid ja avalikustame need <https://www.kratid.ee/kasutuslood-kratid> lehel koos teiste asutuste ülevaadetega. Tulevikus plaanime luua eraldi veebilehe avaliku sektori algoritmide kaardistamiseks, sarnaselt juba toimivatele lahendustele [Hollandis](#) ja [Suurbritannias](#).

Kust saab rohkem infot?

08.01.2025 kell 10.30-12.00 toimub veebikohtumine, kus tutvustame „Algoritmi kasutuse ülevaate“ vormi ja vastame teie küsimustele. Veebikohtumisele registreerumiseks palume täita [REGISTREERIMISVORM](#). Lisaküsimuste korral või abi saamiseks dokumendi täitmisel palume kirjutada algoritm@list.justdigi.ee või vastata sellele kirjale.

Lõpetuseks, me saame aru, et kõigil on palju tööd ja keegi ei taha teha täiendavaid bürokraatlikke kohustusi. Aga antud kaardistusel on oluline roll edendamaks läbipaistvust ja usaldust algoritmide kasutuse osas Eestis, mistõttu palume, et leiaksite vajaliku aja selle dokumendiga tutvumiseks ja täitmiseks. Oleme hoidnud dokumendi küsimustiku nii lühikese ja lihtsana kui võimalik – dokumendi täitmine peaks võtma kuni ühe tunni.

Kui teie asutuses ei kasutata veel tehisintellekti ega muid algoritmilisi lahendusi, kuid tunnete huvi selle teema vastu, soovitame eelkõige tutvuda [tugimeetmetega](#), mida pakume asutustele. Huvi korral võtke meiega ühendust e-posti teel aadressil algoritm@list.justdigi.ee.

Suur tänu Teile ja häid saabuaid pühi!

Sofia Paes

andmete nõunik

Justiits- ja Digiministeerium

+372 505 1298 Sofia.Paes@mkm.ee

www.mkm.ee | Suur-Ameerika 1, Tallinn